

PINGISKINGI

Ruotsi, 2008

Ohjaaja: Jens Jonsson

Käsikirjoittaja: Jens Jonsson & Hans Gunnarsson

Näyttelijät: Jerry Johansson, Hampus Johansson, Ann-Sofie Nurmi, Georgi Staykov, Frederik Nilsson

Levittäjä: KinoScreen Illusion Ltd,
kinoscreen@jippii, puh 040-8610488 / Bent Blomqvist

Alkuperäinen nimi: *Pingpong-kingen*

Kesto: 112 min.

Ikäraja: K11

Genre: Draama

Oppimateriaalin tehtävät on suunniteltu yläkouluihin sekä lukioihin ja ammatillisiin oppilaitoksiin.

Oppimateriaalin teemoja:

Monenlaisia ihmissuhteita (perheen merkitys, koulukiusaaminen), absurdi huumori ja tragikomedialla, elokuvan mielenmaisema ja visuaalisuus.

SYNOPSIS

Pingiskingin päähenkilö 16-vuotias Rille (Jerry Johansson) on hyljeksitty ja kiusattu kaikkialla paitsi pingishuoneessa, jossa hänestä tulee Pingiskingi.

Rille asuu hurmaavan ja ihaillun veljensä Erikin (Hampus Johansson) ja omaa hiussalonkia perustavan äitinsä kanssa (Ann-Sofi Nurmi). Poikien isä (Georgi Staykov) on viinaanmenevä hutilus ja käy perheen luona vain harvoin. Mutta kun hän viimein tulee käymään, ovat pojat ikionnellisia; hän on poikiensa silmissä sankari.

Rillen, Erikin ja heidän äitinsä kotitalossa vierailee isää useammin Gunnar (Fredrik Nilsson) Hän on entinen kaupungin työntekijä, joka päätti epäonnistuneen tieprojektin jälkeen vaihtaa alaa ja pyörittää nyt paikkakunnan urheiluliikettä. Tiehankkeen kaatumisesta johtuen hänet tunnetaan kansan suussa lempinimellä ”Tie-Gunnar”. Hän on myös Rillen ja Erikin halveksima: mies on poikien mielestä täysi vätys heidän isäänsä verrattuna. Mutta eräänä päivänä Rille kuulee äidin ja Gunnarin käymän

keskustelun, joka kääntää hänen maailmansa ylösalaisin.

(Lähde: KinoScreen Illusion Ltd, pressimateriaali)

ELOKUVAN TAUSTAA

Pingiskingin käsikirjoittaja-ohjaaja Jens Jonsson on saavuttanut maailmanmainetta ja menestystä lyhytelokuvillaan ja hän onkin nykyään yksi Ruotsin kansainvälisesti tunnetuimmista ohjaajista. Jonsson on tullut tunnetuksi myös minisarjasta *Huomenta kaikki lapset* jota Suomessa on esittänyt FST. Sundancen elokuvafestivaalilla palkittu *Pingiskingi* on hänen ensimmäinen kokopitkä elokuvansa.

Elokuvan työryhmän jäsenistä suuri osa on tuttuja Jonssonin aiemmista tuotannoista. Jonsson on työskennellyt aiemmin muun muassa säveltäjä Martin Willertin, leikkaaja Kristofer Nordinin ja kuvaaja Askild Vik Edvarsenin kanssa.

Jens Jonsson sai idean elokuvaansa tavattuaan Luulajassa nuorisotalolla nuoren miehen, josta tuli Rillen esikuva. *Pingiskingi* on kuvattu Jällivaarassa ja sen lähialueilla CinemaScopena.

VINKKEJÄ ELOKUVAN KÄSITTELYYN

MONENLAISIA IHMISSUHTEITA

1.

– Siinä on jotain mielenkiintoista, tarkoitan minua ja veljeäni. Hän on pieni ja minä olen iso. Hän on helposti innostuva ja minä olen harkitsevampi. Joskus tuntuu, kuin hän olisi saanut kaiken ja minä en mitään. Tapanani on sanoa, että olemme kuin Ying ja Yang.

– Välillä hän käy todellakin hermoilleni. Mutta pohjimmiltani pidän hänestä; onhan hän kuitenkin veljeni. Eikä elämä ole aina niin tasa-arvoista.

a) Näin elokuvan päähenkilö Rille kuvailee suhdetta veljeensä. Elokuvassa Rille ja hänen pikkuveljensä Erik kuvataankin toistensa vastakohtiksi lähes kärjistäen ja liioitellen. Miettikää mitä ominaisuuksia kumpaankin roolihahmoon on liitetty ja millä visuaalisilla ja sanallisilla keinoilla veljesten vastakohtaisuutta korostetaan.

b) Onko teillä veljiä tai sisaria? Kirjoittakaa joko oikeasta tai kuvitellusta sisarestanne Rillen lausuntoa vastaava kuvaus.

2. Elokuvan ohjaaja Jens Jonsson on kertonut perheen idean olevan yksi elokuvan lähtökohdista. Taustalla on perheen arvon pohtiminen. Veljeydestä ja veljesten välisistä siteistä hän sanoo olevansa kiinnostunut, koska on itse isovelji.

Keskustelkaa millainen elokuvan perhe on? Keitä perheeseen kuuluu? Onko perhekuvaus mielestänne liioiteltu, epärealistinen vai totuudenmukainen?

Kertokaa toisille omista perheistänne ja pohtikaa mitä perhe teille merkitsee.

3. Elokuvan värikkään henkilögallerian väliset ihmissuhteet ovat välillä hykerryttävän

hauskoja, välillä hellyttäviä ja joskus hankaliakin. Hahmottakaa elokuvan ihmissuhteet miellekartaksi esimerkiksi luokan seinälle. Millaisia verkostoja syntyy? Keskustelkaa miellekartan avulla elokuvan ihmissuhdeverkostosta: millaisia ystävyyssuhteita jne. elokuvassa on? Ovatko ne todentuntuisia?

4. Keskeiseen asemaan elokuvassa nousevat veljessuhteen lisäksi isien ja poikien väliset suhteet. Poissaoleva isä saa poikien mielessä sankarin sädekehän ja äidin uusi miesystävä puolestaan kärjistyy poikien silmissä onnettomaksi nössöksi.

Keksikää pienissä ryhmissä konkreettisia neuvoja miten pojat voisivat tutustua paremmin äitinsä miesystävään ja miten he toisaalta voisivat normalisoida suhteensa isäänsä. Laatikaa ohjeita kummallekin osapuolelle. Miettikää tilannetta myös äidin näkökulmasta ja pohtikaa voisiko hän jotenkin vaikuttaa ongelmallisiin isä-poika -suhteisiin.

Koulukiusaaminen

5. a) Päähenkilö Rille on koulukavereidensa kiusaama ja syrjijä poika, joka joutuu kehittämään omia selviytymisstrategioita jokapäiväiseen taisteluunsa.

luetelkaa mitä keinoja Rille käyttää ja mitä ratkaisuja hän löytää ongelmiinsa. Pohtikaa mitkä niistä ovat oikeasti hyödyllisiä ja mitkä voivat olla jopa vahingollisia.

b) Miten kiusaaminen ilmenee elokuvassa? Miten auttaisitte Rilleä jos hän olisi luokkakaverinne?

c) Tutustukaa *kiusaamisen vastaiseen toimintamalliin*:
<http://www.edu.fi/peruskoulu/oppilashuolto/kiusaamisen%20vastainen%20toimintamalli.pdf>

Laatikaa pienissä ryhmissä toimintamallia apuna käyttäen suunnitelma kiusaamisen vähentämiseksi omassa koulussanne.

Taustatietoa saa myös opetusministeriön julkaisusta: *Koulukiusaaminen peruskoulun yläluokilla 2000-2007*.

<http://www.minedu.fi/export/sites/default/OPM/Julkaisut/2008/liitteet/opm07.pdf?lang=fi>

ja www.kiusaaminen.fi -sivustolta, jossa voi seurata kiusaamisesta käytyä keskustelua ja osallistua itsekin keskusteluun.

Absurdi huumori ja tragikomedial

1. Elokuvassa on vähäeleisyydestään ja vakavista aiheistaan myös huumoria. Oletteko tästä samaa mieltä? Keskustelkaa mikä elokuvassa oli hauskaa ja miksi?

2. a) Elokuvan huumoria voisi luonnehtia myös tragikoomiseksi. Mitä sillä tarkoitetaan? Sopiiko luonnehdinta mielestänne elokuvaan?

Tragikoominen: sekä traagisia että koomisia aineksia sisältävä. Joskus vastineeksi esitetään "surkukupaisa", joka kuitenkin yleensä tarkoittaa 'hauska, mutta vähän sääliittävä' tai jopa vain 'naurettava'. Myös sanalla "tragikoominen" saattaa olla sentapainen merkitys, mutta se voi tarkoittaa myös sellaista, joka on voittopuolisesti traaginen mutta sisältää myös koomisia aineksia. (Pienehkö sivistyssanakirja, <http://www.cs.tut.fi/~jkorpela/siv/sanatt.html>)

Ohjaaja Jonsson on kertonut saaneensa vaikutteita mm. itämaisesta filosofiasta ja yrittäneensä tehdä Pingiskingistä "tragikoomisen, norlantilais-buddhalaisen perhedraaman".

b) Elokuvan huumoria on kuvailtu myös "hykerryttävän absurdeksi" (<http://yle.fi/uutiset/kulttuuri/article751835.ec>) Mitä sillä tarkoitetaan? Poimikaa elokuvasta kohtauksia, joita voisi luonnehtia absurdeiksi.

Absurdi (lat. absurdus, epäsointuinen, sorahteleva) tarkoittaa järjetöntä,

järjenvastaista, mahdotonta, mielettöntä
(<http://fi.wikipedia.org/wiki/Absurdi>)

Satu Linnapuomi kuvailee elokuva-arvostelussaan erästä elokuvan absurdiä kohtausta seuraavasti:

– Jo elokuvan ensimmäisestä kuvasta selviää, minkälaisissa maisemissa ja mielenmaisemissa nyt liikutaan. Lumista peltoa halkovassa bussissa istuvat paikallinen, itseksään puhuva kylähullu sekä tarinan päähenkilö, 16-vuotias Rille (Jerry Johansson). Kesken matkan kuski pysäyttää auton käydäkseen ampumassa riekon tien vierestä. Tämä kaikki näyttää olevan Rillelle ihan normaalia.

3. Elokuvan käännekohtaksi muodostuu hetki jolloin salaisuus perheen menneisyydestä paljastuu. Veljesten välinen suhde muuttuu radikaalisti kun selviää että heillä onkin eri isät.

Pohtikaa miten suuri merkitys juuri verisiteillä on sisaruudessa. Mistä asioista sisaruus muodostuu?

Ohjaaja Jens Jonsson kuvaa käsitystään veljeydestä seuraavasti:

– Tarkastelen veljeyttä kohtalona, johon täytyy sopeutua. Teoriassa verisiteillä ei modernissa yhteiskunnassamme ole enää niin suurta merkitystä. Mutta uskoisin, että pinnan alla ne määrittelevät edelleen ei vain menneisyyttämme, vaan myös tätä hetkeä ja tulevaisuuttamme. Elokuvassa yritän päästä käsiksi niihin piilotettuihin arvostuksiin, jotka ohjailevat elämäämme sekä tunnetta omasta merkityksestämme ja arvostamme ja ennen kaikkea suhtautumista omaan kohtaloomme. Mitä merkitystä sillä on elämässämme? Joten sisaruussuhde kiinnostaa, mutta sitäkin enemmän olen kiinnostunut arvostuksista ja näkökulmista elämään.

4. Yksi elokuvan teemoista on kohtalo ja oman kohtalonsa hyväksyminen, miten tämä tulee mielestänne elokuvassa esiin?

Ohjaaja itse kuvaa kohtalo-teemaa seuraavasti:

– Kohtalo, mikä Rillen tulee vain hyväksyä, on raaka. Kyseessä ei ole tietyn turnauksen voittaminen, vaan oman elämäntien hyväksyminen. Kaikki eivät voi voittaa maailmansotaa, tai rakentaa Nordic Gate -tietä. Osan meistä täytyy pyörittää paikallista urheiluliikettä tai huolehtia pingiskaapin avaimesta. Mutta kuinka Rille hyväksyy kohtalonsa, on minulle koko kertomuksen kiintopiste.

ELOKUVAN MIELENMAISEMA JA VISUAALISUUS

1. Muistelkaa elokuvan visuaalista ilmettä. Millaisia värejä elokuvassa oli? Entä millaisiin tiloihin ja maisemiin tapahtumat sijoittuivat? Palauttakaa mieleenne yksi kohtaus elokuvasta ja tehkää siitä oma tulkintanne esimerkiksi vesivärimaalauksena. kiinnittäkää huomiota erityisesti värien ja valojen luomaan tunnelmaan.

2. a) Miettikää miten elokuvan värit, maisemat, lavasteet ja puvustus heijastelevat elokuvan henkilöiden mielentiloja.

b) Suunnitelkaa visuaalinen ilme elokuvaan joka tehtäisiin heijastamaan omaa tämänhetkistä mielentilaanne? Mikä olisi kuvauspaikka, millaiset lavasteet valitsisitte, entä värit, puvustukset jne.?

c) Mikä mielentila *Pingiskingi* -elokuva voisi olisi?

3. Millaisia ajatuksia elokuvan visuaalinen maailma teissä herätti? Muistuttaako elokuva mielestänne jotain toista elokuvaa tai vaikkapa tv-sarjaa? Oletteko koskaan nähneet samantapaista elokuvaa? Kirjoitakaa esim. liitutaalulle yksittäisiä sanoja jotka kuvaavat mielestänne elokuvan tyyliä ja tunnelmaa parhaiten.

Ohjaaja Jens Jonssonin tyyli ja utuinen värimaailma ovat tuttuja jo hänen minisarjastaan Huomenta kaikki lapset. Jonssonin tyyliä on verrattu myös toiseen

kuuluiseen ruotsalaisohjaajaan Roy Anderssoniin (kts. Koulukinon oppimateriaali Roy Anderssonin elokuvasta Sinä elävä: http://www.koulukino.fi/uploads/material/sina_elava_4.7.08.pdf). Elokuvan lakoninen huumori voi tuoda mieleen myös Aki Kaurismäen elokuvat.

4. Miettikää mistä elementeistä elokuvan tunnelma syntyy, mitä elokuvallisia keinoja tunnelman luomiseen on käytetty?

Värimaailman lisäksi, erikoiset kuvakulmat, kuvauspaikat, lavastus ja avarat maisemat luovat elokuvan tunnelmia ja mielentiloja visuaalisen ilmaisun kautta. Pohjois-Ruotsin hyisen kylmät maisemat huokuvat autiuden tunnelmia. Eksoottinen ympäristö myös irrottaa tarinan arkipäiväisestä realismista.

5. Millaisia merkityksiä elokuvan nimen taakse kätkeytyy?

Millainen rooli pingiksellä on elokuvassa?

Miten Rille itse perustelee elokuvassa kiinnostuksensa pingistä kohtaan?

Onko nimi mielestänne elokuvalla osuva?

– Pingis on maailman demokraattisin urheilulaji, sen parissa eivät juhli iso raha ja doping. Näin toteaa Rille harrastuksensa hienoudesta.

Oppimateriaalin on
laatinut
Marjo Kovanen
Koulukinosta.